

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

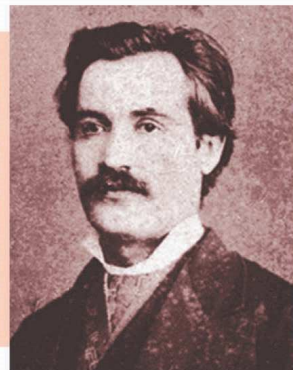
Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 26, nr. 805, 16 ianuarie 2018, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

POVEȘTEA POVEȘTILOR: EMINESCU DEMIURGIC

Totodată, Eminescu supune unei critici vehemente presa și pe toți cei care sunt datori a se îngriji de destinul limbii, abuzul de termeni străini, cosmopolitismul exagerat, arătând cauzele principale și unele soluții: „Această parte netraductibilă a unei limbi formează adevărata ei zestre de la moși-strămoși, pe când partea traductibilă este comoara gândirii omenesci în genere. Precum într-un stat ne bucurăm toți de oarecare bunuri, care sunt ale tuturor și ale nimănui – ulițe, grădini, piețe tot astfel și în republica limbilor sunt drumuri bătute, care sunt ale tuturor adevărata avere proprie o are însă cineva acasă la sine; iar acasă la dansa limba românească este o bună gospodină și are multe de toate”. Susținând adevărul că „limba și legile ei dezvoltă cugetarea”, Eminescu cere ca limbii în școală să i se acorde prioritate: „Studiul principal al unei școli rurale sau primare e limba...”.

Pagina 8

Lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunci, poate,
La mijlocul ei aproape,
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

Iar de n-au s-auză dânsii
Al străvechii slove buciim,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbucium.

Grigore VIERU

Conferențiar univ. dr. Denisa DRĂGUȘIN,
Facultatea de Litere:

Consider că mă pliez
foarte bine pe
necesitățile studenților
din ziua de astăzi.

Din moment ce am
rămas în România,
aici îmi place să predau

Își adoră fetele, îi place să gătească
cât mai sănătos, își iubește meseria și nu are regrete care să-i fi rămas
ca niște vânătași pe suflet. Conferențiar univ. dr. Denisa Drăgușin a
transformat eșecul de a nu fi intrat la Medicină într-o pasiune ce va
dăinui toată viața. A participat la diverse ateliere legate de acest domeniu
și a studiat intens discursul medical. Mai multe detalii aflăm din interviu
pe care ni l-a acordat.

Pagina 3

România

în patul lui Procrust

Mioara VERGU-IORDACHE

Multe dintre programele – inițiate, în desfășurare sau finalizate
– din România sunt calchiate după programe străine. În principiu,
eu nu am nimic împotriva lucrurilor bune venite de oriunde. Cu
condiția ca ele să fie adaptate ființei noastre, să țină seama de
contextul social-economic, de capacitatea intelectuală și forța
noastră financiară. Numai că factorii de decizie din țara noastră
acționează ca solștii unei orchestre care își cântă, fiecare în parte,
partitura, fără să țină seama de ceilalți, fără să țină seama de dirijor.
Dar există un dirijor? Din păcate, individualismul, egocentrismul,
interesele personale și de grup, permanența competiției electorale
demagogice ne împiedică să vedem interesul național.

În fiecare zi, aproape, primim lecții, ni se fac demonstrații
despre primatul propriilor interese ale țărilor avansate din punct
de vedere economic, al nivelului de trai. Noi manifestăm un
pronunțat spirit autocritic distructiv față de propriile interese
și-n loc să ne vedem de parcursul nostru, de evoluția noastră, ne
entuziasmăm tembel la orice vorbă bună, de circumstanță neori,
rostită de înaltele Porți.

România se „culcă” în patul lui Procrust, așternut de organisme
internationale. N-are voie să se întindă mai mult. Dar nu din vina
acestora. Noi suntem vinovați că încă nu știm să ne „tâmplărim”
propriul pat, iar dacă „tărguim de-a gata”, nu putem decât să
acceptăm ceea ce ni se oferă! Atitudine păguboasă, ineficientă.
Suntem la originea cauzelor și suportăm efectele. De sus până
jos. Începând cu copiii noștri cărora școala le pretinde să
socotească cu numere de ordinul trilioanelor. Sau, poate mă înșel,
sunt pregătiți să socotească la ce distanță de țările dezvoltate ne
vom situa dacă vom continua să copiem fără discernământ,
ignorând realitatea românească, erodând mândria de a fi român.

Zic „mândria de a fi român” și unii se vor grăbi să mă
catalogheze. Foarte bine. Eu insist că membrii societăților
dezvoltate sunt mândri că aparțin, sunt mândri că au o anumită
naționalitate și se străduiesc să nu o facă de rău. De fapt, și noi
dorim să fim mândri. Dar nu știm, nu putem, ne e lene să acționăm
pentru a fi mândri. Ne „culcușim” în postura de victimă, de eroi
secundari. Refuzăm, pentru că nu ne asumăm responsabilitatea,
roluri principale. E mai comod să „ne rădem” de noi înșine, să
arătăm cu degetul, să ne plângem soarta. Suntem exemplificarea
perfectă a zicerii „Dumnezeu îți dă, dar nu-ți bagă și-n traistă!”
Nimic nu ne lipsește, și ne lipsește totul. Decât să îndreptăm
lucrurile, mai bine căutăm vinovați. Nu contează că pierdem
timp, că toți suntem păgubași. Important este că avem pe cine
să punem la stălpul infamiei, că avem cu ce să ne ocupăm timpul,
pe cine să dăm vina. Oazele de normal, bine și frumos, inițiativele
benefice sunt potopite de anomal, rău și urât... Ne chircim în
patul lui Procrust și suntem mereu obosiți.

IMPLICAȚII

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2014-2020

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN
Antreprenori SMART - Tineri Responsabili,
Ambicioși, Motivați, de Succes

POCU/82/3/7/Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană - Cod proiect 104098

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

(Continuăm seria materialului prezentat în mod obișnuit pe site-ul oficial al Uniunii Europene și al Guvernului României)

Când profesorii nu sunt în amfiteatre!

Expoziția: Locuința interbelică în sectorul 3

• Coordonatoarea proiectului
– lect. univ. dr. arh. Sidonia Teodorescu

În seara zilei de 10 ianuarie a avut loc prezentarea expoziției cu
tema *Locuința interbelică din sectorul 3* pregătită de un grup de
arhitecți, în egală măsură, pasionați și pricepuți, care au reușit să
descopere dincolo de starea de evidentă suferință a imobilelor,
gestul artistic și valoarea arhitecturală.

În prezenta unui public numeros, prietenos și competent, prof.
Nicolae Lascu, arhitectele Gabriela Petrescu și Sidonia Teodorescu,
dar și Delia Prisecaru și Sorin Mircea Vasilescu, autorul
fotografiilor, și-au prezentat proiectul, concentrat, în principal,
pe fostul *Cartier Evreiesc*. Doamna Lucia Apostol, din partea
Comunității Evreiești, care a completat tabloul cu date evocând
comunitatea care a creat cartierul, și istoricul Anca Ciuciuc, care a
studiat în profunzime atât comunitatea cât și cartierul, au deschis
direcții de cercetare și analiză. Seara s-a încheiat cu vise de proiecte,
expoziții, colaborări viitoare. ...Și cu speranța că, poate, toate
aceste eforturi nu sunt inutile.

• Prof. univ. dr. George Volceanov, traducătorul volumului, participă la lansarea
romanului *Pui de cotoaroanță*, de Margaret Atwood

Miercuri, 17 ianuarie, ora 19.00
lansare de carte

MARGARET ATWOOD
PUI DE COTAROANȚĂ

Traducere de George Volceanov

Prof. univ. dr. George Volceanov

Prof. univ. dr. Angelo Mitchievici

Lectură: Oana Pellea

Moderator: Denisa Comănescu

Partener al evenimentului: British Council Romania

Accesul este gratuit în baza unei rezervări prealabile prin eventbook.

Editura Humanitas Fiction vă așteaptă miercuri, 17 ianuarie, ora
19.00 la Librăria Humanitas de la Cîșmigiu (bld. Regina Elisabeta
nr. 38) la lansarea *Pui de cotoaroanță* de Margaret Atwood, al patrulea
volum al Proiectului *Hogarth Shakespeare*, interpretarea în cheie
modernă a *Furtunii* de William Shakespeare. Reluând temele piesei
shakespeareene despre război și o a doua șansă în viață, marea
scriitoare Margaret Atwood ne poartă într-o călătorie interactivă,
dominată de iluzii, plină de surprize și miracole copleșitoare.
La eveniment vor vorbi prof. univ. dr. George Volceanov, traducătorul
romanului, și prof. univ. dr. Angelo Mitchievici, scriitor și critic
literar. Invitatul special al evenimentului, actrița Oana Pellea, va citi
un fragment din roman. Denisa Comănescu, director general
Humanitas Fiction, va fi moderatoarea întâlnirii.
Partener al evenimentului: British Council Romania.
Accesul este gratuit în baza unei rezervări prealabile prin eventbook.

Fiecare curs la Facultatea
de Psihologie și Științele
Educației București
din cadrul
Universității Spiru Haret
vine cu ceva nou.
Marți, 9 ianuarie, la cursul
de Psihologia educației,
prof. univ. dr. Laura Goran
l-a avut ca invitat special
pe distinsul
prof. univ. dr. Jenică Drăgan,
un om de înaltă ținută
academică, profesionist
cu experiență bogată
în criminalistică
și în lupta antidrog.

UNIVERSITARIA

ABC
ASOCIAȚIA BUCUREȘTIUL CREATIV

CREATIVE BUCHAREST CLUSTER

– eveniment destinat sectorului industriilor creative – 17 ianuarie 2018, București

Antreprenoriatul în industrii creative reprezintă un domeniu nou, dar cu potențial uriaș, de vreme ce piața industriilor culturale și creative e în continuă dezvoltare în Europa și în România: produsele creative fac parte din realitatea noastră, fie că e vorba de dezvoltare urbană, relaxare, educație sau soft-uri care ne ușurează viața de zi cu zi. Antreprenorii din acest domeniu pot valorifica oportunitățile unui domeniu economic emergent, atât timp cât au la îndemână toate „armele” potrivite.

Rolul industriilor creative în dezvoltarea comunității este de a organiza un cadru adecvat dialogului și cooperării între oamenii de decizie, reprezentanții firmelor și organizațiilor care activează în sectorul industriilor creative alături de creatorii și antreprenorii individuali, astfel încât aceștia să se poată cunoaște, să se autopromoveze și să fie capabili să realizeze proiecte comune și să acționeze împreună, eficient, ca grup de lobby față de autoritățile locale.

Un rol important în dezvoltarea orașului poate avea clusterul ca formă de asociere strategică a actorilor din domeniul industriilor creative care poate acționa ca un instrument de regenerare a orașului.

Inițiativa centrului USH Pro Business de a dezvolta un cluster în domeniul industriilor creative vine ca urmare a identificării acestei nevoi de asociere, interconectivitate și consolidare a unor concentrări geografice de instituții și companii din domeniul industriilor creative în București.

Vom discuta despre:

- Constituirea clusterului Creative Bucharest Cluster
- Rolul Centrelor de Transfer Tehnologic în industriile creative
- Dezbateri și apropoziții de înființare Creative Bucharest Cluster și protocol colaborare cluster
- Perspectivile industriilor creative în București

Evenimentul se adresează:

- Reprezentanților din sectoarele creative - audio - vizual și media, publicitate, arhitectură
- Reprezentanților din sectoarele culturale: arte vizuale, carte și presă, artele spectacolului
- Antreprenorilor din sectoare transversale – cercetare, IT
- Reprezentanților mediului public, ONG-uri

Vor vorbi:

- Ionel Udrescu – președinte Asociația București Creativ
- Daniel Coșniță – președinte Clustero
- Prof. univ. dr. Dumitru Miron – Academia de Studii Economice

Moderator: Costin Lianu, director general USH Pro Business

Unde? Când?

- Evenimentul va avea loc la sediul USH Pro Business, str. Nicolae Iorga nr. 34 (fosta Ambasadă a Canadei, zona Piața Romană)
- 17 ianuarie 2018, ora 10.00

Pentru informații suplimentare accesați www.ushprobusiness.ro

InPULSE
CONSULTING PARTNERS

enterprise
europe
network

ARIES

Întâlnire internă a echipei manageriale a clusterului Bio Concept Valea Prahovei

La data de 5 ianuarie 2018 s-a desfășurat la sediul Direcției Pentru Agricultură Județeană Prahova o întâlnire a clusterului Bio Concept Valea Prahovei, prilej cu care s-au analizat modalități prin care clusterul poate deveni mai activ în cursul anului 2018.

În cadrul întâlnirii s-a stabilit ca la data de 26 ianuarie 2018 să se organizeze adunarea generală a membrilor clusterului cu invitare de noi membri din domeniul bioeconomiei.

De asemenea, au fost convenite modalități de creștere a vizibilității clusterului prin crearea unei pagini web și prezentarea ofertei clusterului pe aceasta.

USH Pro Business Evenimente, Comunicare și Internaționalizare

- Str. Nicolae Iorga nr 34-36, București, sector 1 • Tel: +40 216 500 014 • E-mail: office@ushprobusiness.ro
- www.ushprobusiness.ro

EDUCAȚIE FINANCIARĂ

Trei proiecte legislative care ar putea schimba fața leasingului, creditului de consum și piața recuperatorilor de creanțe

Principalele modificări propuse de noua lege a leasingului promovată de senatorul Daniel Cătălin Zamfir vizează în primul rând modificarea caracterului contractului de credit. Prin noua lege, contractul de credit urmează a-și pierde titlul executoriu pe care îl deține la ora actuală, iar finanțatorul să fie obligat să meargă în instanță pentru a obține acest titlu. Alte două proiecte depuse de senatorul liberal vizează limitarea dobânzii la credit la un nivel de 2,62% în prezent și un preț maximal de recuperare a datoriei limitat la dublul prețului de achiziție al creanței.

Operațiunea aceasta permite beneficiarului să predea bunul luat în leasing, în speță autoturismul, după neachitarea ratelor timp de două luni consecutive. Teoretic, cel puțin așa susțin surse din mediul financiar, orice client al unui leasing financiar poate oricând să închirieze mașina pe care și-o dorește, urmând ca atunci când nu îi mai convine aceasta, din variate motive, să o restituie utilizatorului, fără plata vreunei rate reziduale sau a unor penalizări. Modalitatea de rambursare a bunului utilizat în leasing este stabilită prin modificarea articolului 15 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, modificare deja aprobată de Consiliul Legislativ. Practic, prin vechia lege, consumatorul era obligat să plătească toate sumele datorate, până la data restituirii în temeiul contractului de leasing (ceea ce înseamnă teoretic și ratele viitoare ale contractului de leasing până la concurența valorii de plată stabilită prin contract, plus penalizările de întârziere).

Utilizatorii leasingului își vor putea căuta singuri cumpărători pentru bunurile pe care nu le mai pot achita?

Propunerea înaintată de senatorul liberal prevede ca „darea în plată” a obiectului contractat în leasing să se poată face după neplata a două rate consecutive ale contractului de leasing calculate de la scadența prevăzută în contract. De asemenea, „despăgubirile nu pot cuprinde decât daune moratorii și sume reprezentând actualizarea cu rata inflației a ratelor neacoperite până la data rezilierii contractului și a luării în posesie a bunului”. Practic, utilizatorul din contractul de leasing își poate restitui bunul după două luni, iar restanțele către societatea de leasing

nu vor mai consta decât în cele două rate restante plus o sumă actualizată cu rata inflației care nu va putea depăși însă 50% din totalul ratelor restante. La ora actuală, clauzele multor contracte de leasing prevăd că utilizatorul este obligat atât la restituirea bunului cât și la plata unor despăgubiri echivalente în cuantumul total al ratelor de leasing prevăzute în contract până la sfârșitul perioadei de leasing.

„Legea leasingului va mai întârzia pentru că avem acum foarte multe amendamente pe care le discutăm cu piața și care vor trebui reglementate”, a declarat Cătălin Zamfir. „Stabilirea titlului executoriu trebuie să se aplice și contractelor de credit de consum, pentru că foarte mulți consumatori se trezesc cu aceste credite predate direct

recuperatorilor de creanțe. În plus, analizăm acum posibilitatea de a introduce în acest proiect și posibilitatea ca utilizatorul contractului de leasing să își poată valorifica singur bunul pe care nu îl mai poate plăti, iar diferența în plus sau în minus dobândită de acesta să aparțină utilizatorului”, precizează senatorul.

Acest proiect de lege prevede „reglementarea segmentului de executări silite și a pieței de leasing, prin reechilibrarea contractelor din aceste domenii”. Cătălin Zamfir a precizat că „această inițiativă, care este similară Legii dării în plată, urmărește să mai pună frână recuperatorilor și să reechilibreze contractele de leasing. Pur și simplu dorim ca aceste contracte să nu mai fie titluri executorii, ci să se meargă în instanță pentru obținerea unui astfel de titlu. În același timp, contractele de leasing trebuie și ele reechilibrate, așa cum Curtea Constituțională a hotărât că trebuie să se întâmple cu cele de credit. Trebuie reglementate toate domeniile, astfel încât să nu existe o poziție dominantă, ci una de echilibru între părți.”

Dobândă maximală la credite și recuperare a datoriei cu un cost minim

La ora actuală, se poartă discuții cu principalii jucători din piață pentru modificarea mai multor articole din vechia lege. În expunerea de motive, inițiatorii modificării legislative, în special a deposedării contractului de leasing de caracterul de titlu executoriu și verificarea acestuia în instanță, invocă decizia Curții de Justiție Europene în cauza Mohamed Aziz, care arată că Directiva

93/1993 a CEE privind clauzele abuzive încheiate cu consumatorii impune necesitatea verificării chiar și din oficiu a caracterului abuziv al acestor clauze contractuale.

Celelalte două proiecte depuse în Parlament de senator limitatează dobânda penalizatoare a IFN-urilor și băncilor comerciale ca să nu se mai ajungă la „sume aberante pe care le au de plătit, în final, împrumutații” și dau posibilitatea celor care au fost executați să poată răscumpăra creanța de la recuperatori, plătind dublul sumei cu care aceasta a fost achiziționată de colecătorul de creanțe”, a explicat Zamfir. Formula dobânzii limită cerută de proiectul legislativ se bazează pe o ordonanță mai veche, dată de Mugur Isărescu pe vremea când era prim ministru în 2000, și se compune din dobânda legală, care la ora actuală este dobânda de politică monetară, de 1,75% plus 50% din nivelul acesteia, în total un nivel de 2,62% pe an.

Senatorul Zamfir a inițiat și promovat Legea dării în plată, care prevede stingerea datoriei odată cu cedarea către bancă a imobilelor puse garanție în contractele de credit. Curtea Constituțională s-a pronunțat în cazul Legii dării în plată, hotărând că aceste contracte trebuie reechilibrate în acord cu realitatea actuală. În cazul în care instituțiile de credit refuză renegocierea, contractele de credit vor merge în instanță, unde vor fi reconstituite de către judecător, după ce va fi probată impredictibilitatea, după cum a decis Curtea Constituțională.

Gabriela ȚINTEANU

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDACȚIA:

Mioara Vergu-Iordache, Gabriela Moldoveanu

Mihăiță Enache (fotoreporter),

Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia Națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii,

informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI

ROMÂNIA DE MÂINE

Solicitați de abonamente,

cu plata prin mandat

postal sau dispoziție

de plată, se pot adresa

serviciului de difuzare,

Strada Fabricii nr. 46 G,

sectorul 6, București.

Telefon 021.316.97.88/
int.108.

UNIVERSITARIA

IMPLICAȚI

Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură” implementează începând cu data de 03 ianuarie 2018 proiectul **Antreprenori SMART – Tineri, Responsabili, Ambicioși, Motivați, de Succes** – cod SMIS: 104098.

Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman, Axa prioritară 3: **Locuri de muncă pentru toți**, Cod apel: POCU/82/3/7, Operațiunea: **Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană**.

Valoarea totală aprobată a proiectului este de **12.442.457,40 lei**, echivalentă cu 100% din valoarea totală eligibilă aprobată.

Obiectivul general al proiectului constă în susținerea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu prin furnizarea de programe de formare profesională în vederea înființării de întreprinderi cu profil non-agricol în mediul urban și crearea de noi locuri de muncă, cu efecte pozitive pe termen lung în privința dezvoltării mediului antreprenorial din regiunea Sud Muntenia.

Obiectivele specifice ale proiectului vizează:

- **Dezvoltarea capacităților antreprenoriale pentru persoane fizice** care intenționează să înființeze o afacere prin furnizarea de cursuri de formare profesională în domeniul competențelor antreprenoriale. În acest sens, proiectul își propune organizarea unui curs de competențe antreprenoriale pentru 350 de persoane, membri ai Grupului Țintă (GT). Se prevede ca minimum 300 dintre aceste persoane să obțină certificat de absolvire recunoscut de ANC. În cadrul acestui curs, membrii GT vor fi instruiți în vederea întocmirii unui plan de afaceri și pentru gestionarea întreprinderilor nou înființate. Astfel, membrii GT se vor putea înscrie la **Competiția de Planuri de afaceri** ce vor fi evaluate și selectate în vederea finanțării.

- **Susținerea înființării și dezvoltării de noi firme cu profil non-agricol din mediul urban și a creării de noi locuri de muncă**. Proiectul își propune selecția unui număr de 42 de planuri de afaceri în cadrul unei competiții la care se vor înscrie absolvenții cursului de competențe antreprenoriale (38 de planuri selectate), dar și persoane din publicul larg (4 planuri selectate). Pentru cele 42 de planuri de afaceri selectate se vor acorda subvenții în sumă de până la 40.000 de euro, în două

tranșe, tranșa a doua fiind condiționată de îndeplinirea criteriilor de performanță. Fiecare din cele 42 de firme nou înființate trebuie să creeze minimum 2 locuri de muncă, respectiv minimum 84 de noi locuri de muncă pe care să le susțină minimum 6 luni după terminarea sprijinului (formare, mentorat, finanțare etc).

- **Susținerea și promovarea întreprinderilor nou înființate prin mecanisme inovatoare, încurajarea creării de parteneriate**. Prin crearea unui portal se va încuraja promovarea produselor și experiențelor firmelor nou înființate precum și crearea de parteneriate între ele. Vor fi organizate în cadrul proiectului evenimente care să faciliteze schimbul de experiență și promovarea firmelor. Se va efectua o analiză și se va realiza un studiu privind impactul programelor de sprijinire a antreprenoriatului asupra mediului de afaceri în regiunea Sud Muntenia.

Grupul Țintă va fi format din persoane care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții de eligibilitate:

1. Persoane cu vârsta 18-64 ani, din care:

- Someri sau
- Persoane inactive (de ex. studenți, persoane casnice etc.) sau
- Persoane care au un loc de muncă și înființează o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă, inclusiv persoane care desfășoară o activitate independentă (persoane fizice autorizate, titulari ai întreprinderilor individuale și membrii întreprinderilor familiale) sau

- Pensionari care pot face parte din grupul țintă al prezentului apel în măsura în care pot fi încadrați într-una din categoriile de grup țintă eligibile pentru acest apel.

2. Persoane cu reședința sau domiciliul în mediul rural sau urban din Regiunea Sud Muntenia (Argeș, Dâmbovița, Prahova, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița);

3. Persoane care doresc să inițieze o activitate non-agricolă de tip „Start-up” în mediul urban din regiunea Sud Muntenia;

4. Persoane care au finalizat studiile medii cu diploma de Bacalaureat.

Aria de implementare a proiectului este REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD MUNTENIA, respectiv, județele: ARGEȘ, DÂMBOVITĂ, CĂLĂRAȘI, GIURGIU, IALOMIȚA, PRAHOVA și TELEORMAN.

Manager Project: Marin CRUCERU • Telefon: 0213122301 • E-mail: officeantreprenorismart@gmail.com • <https://www.facebook.com/antreprenorismart> • <https://www.linkedin.com/company/antreprenori-smart/> • <http://antreprenorismart.ro/>

INVESTIM ÎN DEZVOLTARE DURABILĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Apelul POCU/73/6/6 Profesori motivați în școli defavorizate

În cadrul apelului POCU/73/6/6 – **Profesori motivați în școli defavorizate**, Universității *Spiru Haret* prin Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură” i-au fost aprobate spre finanțare patru proiecte:

- **DidactForm – Cadre DIDACTice FORMate pentru educație incluzivă de calitate**, ID 106758, depus în parteneriat cu Inspectoratele Școlare Județene Brăila și Vaslui;

- **ProForm – PROFesionalizarea cadrelor didactice prin FORMare continuă**, ID 108182, depus în parteneriat cu Inspectoratele Școlare Județene Botoșani și Giurgiu;

- **QualForm – ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI prin FORMare profesională continuă**, ID 107134, depus în parteneriat cu Inspectoratele Școlare Județene Dolj și Gorj;

- **EduForm – EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă**, ID 106757, depus în parteneriat cu Inspectoratele Școlare Județene Mehedinți și Caraș-Severin.

Proiectele vizează dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ale personalului didactic și managerilor școlari la nivelul județelor implicate în proiecte, creșterea motivației și a stabilității pe post a acestora, în vederea asigurării îmbunătățirii calității educației, a accesului echitabil la educație, a prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

Cadre didactice ale Facultății de Științe Economice București vor participa la implementarea tuturor proiectelor, în calitate de manageri și experți.

CUNOAȘTE-ȚI PROFESORII!

Colegiul universitar *Spiru Haret* – domeniul Sanitar îi prezintă pe medicii și cadrele care pregătesc noua generație de asistenți medicali generaliști și asistenți de balneofiziokinetoterapie și recuperare.

- **Iuliana-Mihaela BUZATU** este medic specialist laborator la o clinică din București și cadru didactic în cadrul Colegiului Universitar *Spiru Haret* – domeniul Sanitar.

Ca medic specialist de laborator, aceasta se ocupă de efectuarea examenului biochimic al sângelui, al sucului gastric, de efectuarea diverselor tehnici de analiză a acizilor nucleici; în domeniul hematologiei, efectuează puncții sanguine și de măduvă osoasă, examinează și interpretează frotii de sânge periferic cu formula leucocitară, precum și frotii medular etc.

Pe lângă sarcinile de laborator, o altă parte esențială a pregătirii acestora o reprezintă activitatea științifică, în speță: cursuri, cercetare și articole pentru congrese și conferințe locale și naționale.

- **Elena Iuliana STĂNUCA** este tehnician CT/IRM / asistent medical principal radiologie-imagistica la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii *Grigore Alexandrescu* din București și cadru didactic în cadrul Colegiului Universitar *Spiru Haret* – domeniul Sanitar.

Printre sarcinile sale ca tehnician CT/IRM / asistent medical se numără efectuarea de radiografii, urografii, cistografii, examinările tractului digestiv, efectuarea de tomografii, examinări IRM.

Elena Stănuca se dedică complet profesiei pe care a ales-o. Consideră că fără pasiune, dragoste și înțelegere pentru semenii, răbdare și promptitudine nu poți lucra în acest domeniu.

Cea mai mare realizare profesională pentru ea este „acel zâmbet pe care-l primești drept mulțumire.”

- **Sandu Ionuț BOGDAN** este medic specialist chirurgie generală și cadru didactic în cadrul Colegiului Universitar *Spiru Haret* – domeniul Sanitar.

Ca medic specialist în chirurgie generală, acesta se ocupă de examinarea bolnavilor la internare, iar în cazuri de urgență folosește investigațiile paraclinice efectuate ambulator, examinează zilnic

bolnavii și consemnează în foaia de observație evoluția, explorările de laborator, alimentația și tratamentul corespunzător, face parte din echipa operatorie în intervențiile chirurgicale care se efectuează bolnavilor aflați sub îngrijirea lui, potrivit indicațiilor și programului stabilit de medicul șef de secție etc.

La Colegiul Universitar *Spiru Haret* va pregăti cursanții pentru a face față provocărilor pe partea de chirurgie generală.

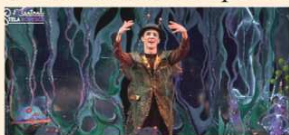
- **Nicoleta FILIP** este medic specialist în Medicina de Urgență și cadru didactic în cadrul Colegiului Universitar *Spiru Haret* – Domeniul Sanitar.

Printre responsabilitățile sale ca medic specialist în Medicina de Urgență se numără acordarea primului ajutor și gestionarea traumelor, inclusiv controlul sângerării, tratarea stărilor de șoc, tratarea hipotermiei și a accidentelor vasculare cerebrale cauzate de căldură/epuizare, tratarea arsurilor etc.

Cursanții Colegiului Universitar *Spiru Haret* – specializarea Asistent Medical Generalist au organizat o acțiune caritabilă de Crăciun, pentru copiii din Centrul de Plasament Sf. Iosif/București. O inițiativă frumoasă a dr. Adriana CĂLINA.

Lampio și grăuntele de lumină la Teatrul Stela Popescu

În luna ianuarie, noi reprezentații cu spectacolul *Lampio și grăuntele de lumină*, producție recentă prezentată de Teatrul Stela Popescu, au loc la Sala mică a Palatului Național al Copiilor. Acest spectacol încântător, care a generat entuziasmul celor mici la fiecare reprezentație a fost prezentat sâmbătă, 13 ianuarie, la ora 11 (bilete pe www.bilete.ro) și va fi prezentat sâmbătă, 27 ianuarie, tot la ora 11 (bilete pe www.mystage.ro).

Sunt așteptate familiile cu copii, pentru că micii spectatori au toate șansele să își găsească pe scenă un nou supererou, care reușește să-și atingă scopul prin cunoaștere și perseverență. Deviza sub care se petrec toate întâmplările poveștii: *Poți străluci doar atunci când faci ceea ce îți place cu adevărat!*

Lampio și grăuntele de lumină este o poveste delicată și plină de sensibilitate, o istorie originală, adaptată și dramatizată pentru copii, în regia lui Tony Adam, dramatizată de Victoria Pătrașcu și cu o scenografie semnată de Cristian Marin. Își dă concursul corpul de balet al Teatrului Stela Popescu, coordonat pentru acest proiect de cunoscutul coregraf Ioana Macarie.

Soldații. Poveste din Ferentari - în competiția Bright Future a Festivalului Internațional de Film de la Rotterdam

Soldații. Poveste din Ferentari, debutul în lungmetraj al regizoarei Ivana Mladenovic, a fost selectat în competiția *Bright Future* a Festivalului Internațional de Film de la Rotterdam, care va avea loc în perioada 24 ianuarie - 4 februarie, informează un comunicat al producătorilor, HiFilm. Filmul, o coproducție România - Serbia, va concura cu 47 de pelicule din țări ca Statele Unite, Germania, Suedia și Franța pentru premiul în valoare de 10.000 de euro al secțiunii dedicate tinerilor cineaști.

Lungmetrajul, adaptare liberă a romanului omonim scris de Adrian Schiop și apărut la editura Polirom în 2013, va fi lansat în cinematografele românești luna viitoare, pe 2 februarie.

Invitații în lumea artelor plastice

Carnaval venețian sau dedublare umană?

Pictura lui Andrei Damo pornește de la o idee prestabilită, având punctul de plecare în literatură, în atitudini ale personajelor contemporane sau în tradițiile unor culturi. Eminamente umanistă și figurativă, cu aserțiuni în zona abstractului, arta sa se bazează pe secretele desenului, din care nu lipsește cea de a patra dimensiune, timpul. Monumentale scenografii și note barocizante caracterizează compozițiile de gen, naturile statice și portretele care, locuind spațiul fizic al tabloului, compun o lume secretă, plină de taine și labirinturi. Andrei Damo ne-a invitat la carnavalul venețian, dar, mai ales, ne propune să observăm diversele măști ale acestuia și variatele fațete ale omului, evocate prin intermediul portretului mascat, un reflex al dedublării ființei. Alături de aplicarea plății a culorii, pictorul utilizează și tușe ritmice, fragmentate, o concesie în favoarea expresiei plastice descriptive, care nu este o atitudine nouă față de abordările de până acum. „Acest fel de a așeza materia cromatică pe pânză vine din preferința artistului pentru stilul abstract, utilizat uneori ca accesoriu în anumite detalii,

amplificând, cu ajutorul efectelor lui, puterea de expresie și tensiunile ivite din jocul zecilor de pen-sulații, care învăluie și mai mult în mister latura impenetrabilă a ființei”, spune criticul de artă Ana Amelia Dincă. Pentru Andrei Damo, chipul este un pretext de a jongla cu grafisme și culori, țesute pe o structură rațională a imaginii. Rețele complicate de linii realizează o corelație ingenioasă între planurile cromatice, lăsând valorile picturalității să concureze cu semne scrise, suprapuse, cu eouri plastice în spațiul compozițional.

Andrei Damo s-a născut în București pe 17 februarie 1954, a terminat un liceu teoretic, iar din 1976 este membru al Asociației Artiștilor Plastici din București. (G.M.)

Noul președinte al Academiei Române va fi ales pe 5 aprilie

Noul președinte al Academiei Române va fi ales de Adunarea Generală a acestor for în data de 5 aprilie, urmând ca pe 20 aprilie să fie desemnați vicepreședinții și secretarul general. După decesul lui Ionel Valentin Vlad, pe 24 decembrie 2017, prezidiul Academiei l-a ales, pe 5 ianuarie, pe Cristian Hera în funcția de președinte al acestui for, pe trei luni, până la organizarea de noi alegeri pentru conducerea instituției. Printre posibiliile candidați la funcția de președinte al Academiei Române se numără profesorul Ioan-Aurel Pop, rectorul Universității Babeș-Bolyai

din Cluj-Napoca, acad. Bogdan Simionescu, actual vicepreședinte al Academiei, acad. Victor Voicu, în prezent secretar general al instituției, și acad. Viorel Barbu, fost președinte al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU).

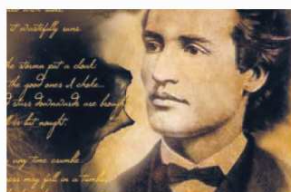
De Ziua Culturii Naționale, la Opera Națională București

Premiul Național de Poezie Mihai Eminescu - Opera Omnia

Șapte poeți au fost nominalizați, dintr-un număr de 24 propuși de Fundația Culturală Hyperion-C.B., pentru cea de a XXVII-a ediție a Premiului Național de Poezie Mihai Eminescu - Opera Omnia pe anul 2017. Între cei nominalizați se găsește poeta Nora Iuga, în vârstă de 87 de ani. Ei i se alătură alți șase cunoscuți poeți români: Nichita Danilov, Ovidiu Genaru, Ioan

Opera Națională București (ONB) a găzduit, pe 15 ianuarie, de Ziua Culturii Naționale, un concert ce a cuprins un repertoriu exclusiv românesc. Pe scenă au urcat: sopranele Irina Iordăchescu și Cristina Marta Sandu, mezzosopranale Maria Jinga și Sorana Negreza, tenorul Lucian Corchiș, baritonii Ștefan Ignat și Iordache Basalic și basii Marius Boloș și Iustian Zetea, Corul Operei Naționale București, condus de Daniel Jinga, și corul *All's Choir*. Pianistiști acompaniatori ai evenimentului au fost Luminița Berariu, Mădălina Florescu și Liana Mareș.

Moldovan, Aurel Păntea, Marta Petreu și Liviu Ioan Stoiciu. Gala de decernare a premiului a avut loc luni, 15 ianuarie, de la ora 17.00, în sala de spectacole a Casei de Cultură a Tineretului Botoșani.

— punți între trecut și prezent, punți între culturi

Miercuri, 17 ianuarie 2018, de la ora 19.00, va avea loc la Muzeul Național Cotroceni concertul-eveniment *Musical bridges — punți între trecut și prezent, punți între culturi*, susținut de pianista româncă Raluca Știrbă și violoncelistul austriac Rudolf Leopold, aflat sub semnul Centenarului României și al Zilei Culturii Naționale, sărbătorită în 15 ianuarie.

de publicul român, precum Jo Nesbo și Amelie Nothomb. Potrivit Editurii Trei, în colecția de *Istorie* va fi publicată cartea *Făuritorii de pace*, de Margaret MacMillan, un volum care prezintă Conferința de pace de la Paris, care a început pe 18 ianuarie 1919, având drept obiectiv dezbateră noii configurații politico-teritoriale și rezolvarea complicatelor probleme economico-financiare de după Primul Război Mondial.

Valori românești

Traian GROZĂVESCU — Enrico Caruso al României, care a cântat pe mari scene ale lumii

Traian Grozăvescu este una dintre celebritățile României artistice interbelice, cu o carieră mondială, fiind comparat frecvent cu Enrico Caruso. A murit la 32 de ani, nemaipăcând să cânte pe scena celebrei *Metropolitan Opera* din New York.

Traian Grozăvescu s-a născut la Lugoj, în 21 noiembrie 1895. Tatăl său, nelipsit din corurile lugojene, obișnuia să-l aducă pe Traian la repetiții cu el, unde, odată ce l-a întâlnit pe maestrul Ion Vidu, acesta l-a introdus în corul său faimos, *corul lui Vidu*, ceea ce a reprezentat începutul modest al progresului excepțional al lui Traian Grozăvescu.

După ce și-a finalizat studiile gimnaziale și liceale în Lugoj, în anul 1914, s-a înscris la Facultatea de Drept și totodată, pentru a-și asculta chemarea, a urmat cursurile Academiei de Muzică din Budapesta, unde îl avea profesor pe marele Schick.

Vocea deosebită i-a fost remarcată nu numai de familie, dar și de prieteni, însă în scurt timp, o dată cu venirea războiului, Traian Grozăvescu a fost nevoit să plece pe front, ca ofițer de artilerie în armata austro-ungară, lăsând la o parte cariera muzicală. Pasiunea pentru muzică nu a încetat însă nici în acele vremuri tulburi, de unde a rămas faimoasa poveste când acesta, „într-un moment de liniște a tunurilor, a început să cânte *Ave Maria*, acolo pe frontul de luptă, unde orice speranță de viață se risipește. Gestul lui Grozăvescu i-a înduioșat atât de mult pe cei din jur, încât camarazii l-au răsplătit cu ropote de aplauze, iar dinspre inamici a răsunat puternic „Vivat austriaci!”. Un moment de glorie pentru Grozăvescu și un pas important în debutul carierei sale muzicale.

A debutat la Cluj, în 1919, după război, iar interpretarea sa a fost un succes. A devenit cap de afiș la Opera din Cluj și a cunoscut succes după succes. În 1923, a plecat la Viena și a câștigat un contract cu Opera de Stat din capitala Austriei. Talentul său extraordinar l-a făcut să fie apreciat de cei mai mari compozitori ai vremii, printre care s-au numărat Richard Strauss, Arturo Toscanini sau Pietro Mascagni, și să fie propulsat rapid pe marile scene ale lumii, astfel că în 10 iulie 1923 și-a făcut debutul pe scena *Volksoper* din Viena. Era însoțit mereu de sora sa, Olga, și ea un mare om de cultură.

Vocea lui Grozăvescu a fost modelată în școala maestrului Steiner, cu un timbru extrem de variat în nuanțe sonore, cu o gamă largă de modulații vocale. Este angajat ca întâi solist la *Volksoper* apoi la *Staatsoper* din Viena, unde va fi primul tenor. Este momentul culminant al carierei sale. Publicul vienez era obișnuit cu cele mai înalte standarde în muzica de operă, așa că misiunea lui era extrem de dificilă. Cu toate acestea, ajunge artistul răsfățat al publicului, interpretând mai ales rolurile lui Mario Cavaradosi din *Tosca*, a ducelui din *Rigoletto*, a lui Rudolf din *Boema* sau al lui Canio din *Pagliaccio*.

Pe lângă marile opere europene de la Budapesta și Viena și cea din Berlin îl angajează. Cântă și pe scenele operelor de la Praga, Brno, Salzburg sau Oslo. La fiecare reîntoarcere în România, pe pământurile natale, este aclamat de un public care vedea în el o adevărată mândrie națională. Fiind un tenor dramatic prin excelență, abordează rolurile cele mai importante din opere faimoase. Câștigă stima unor muzicieni celebri, precum Richard Strauss, Arturo Toscanini, Pietro Mascagni, Franz Schalk.

Pe 14 februarie 1927 tenorul cântă pentru ultima dată pe scena operei din Viena, în *Rigoletto*. Era în relații tensionate cu conducerea operei vieneze și își propusese să treacă Oceanul și să cucerească publicul american. Urma să cânte peste o lună la *Metropolitan Opera* din New York.

Se afla în plină forță la 32 de ani. Se pare că cearta finală cu soția sa a pornit de aici. Despre Nelly Kovessz, soția cunoscută în parcul de distracții *Prater* din Viena, se spune că a fost de la începutul căsniciei o soție geloasă, deranjată de statutul de star al tenorului și mai ales de fantele care roiau în jurul lui. În 1927, după ce a născut prematur un copil și a fost profund afectată de moartea acestuia, soția lui Grozăvescu a devenit și mai geloasă. L-a învinovățit pe tenor de pierderea copilului, a devenit din ce în ce mai posesivă. Pe fondul crizelor de gelozie ale soției, căsnicia tenorului era departe de a fi una fericită. În perioada dinaintea plecării în America i-a spus pătămașei sale soții că nu dorește ca ea să îl însoțească în turneul american. Drept urmare, Nelly a luat revolverul din dulap și l-a împușcat în ceafă. Un singur glonț. Fatal. Toată drama s-a petrecut sub ochii îngroziiți ai surorii tenorului, Olga, cu care cei doi locuiau. Data — 15 februarie 1927. Ultimul spectacol în care a apărut — rolul ducelui din *Rigoletto* de Verdi. A fost înmormântat la Lugoj, la 23 februarie.

„Traian Grozăvescu a fost una dintre marile voci ale lumii. Era comparat cu Enrico Caruso și mulți spuneau că va fi vocea care îi va urma lui Caruso. Lumea se înghesuia să îl vadă la spectacole, iar biletele de vindeau la prețuri mari. Sala era mereu plină, iar faima sa era mondială”, a spus Marian Doftor, profesor de istorie.

Cristina MOLDOVEANU

MIRCEA COȘEA

România în zodia Coccoșului de Foc.

Studii și eseuri economice

Editura Fundației România de Măine, București, 2017

Adevăr și realism în analiza problemelor economice complexe

Este o mare bucurie pentru mine să văd un nou set de eseuri economice scrise cu măiestrie și competență. Ținând de Profesorul Mircea Coșea, viața economică a României a continuat să fie sub lupa domniei sale, iar eseurile din ultima perioadă văd lumina tiparului într-un volum special. Prin această carte, profesorul Mircea Coșea păstrează un dublu caracter național al creației sale intelectuale. În primul rând are loc centrarea analizelor pe interesul românesc, chiar atunci când scrie despre evenimente internaționale. În al doilea rând, utilizează preponderent studiile de caz din țara noastră. Cartea conține, atât câteva teme complexe, din care grupul cunoscătorilor au ocazia să-și îmbunătățească pregătirea, cât și probleme de actualitate explicate pe înțelesul celor interesați de mersul economiei.

Una dintre temele complexe este stadiul și evoluția viitoare a științei economice. Găsim în eseu *Un premiu și mai multe întrebări* explicații privind rolul Premiului Nobel în economie pentru orientarea cercetării economice viitoare, dar și contextul actual al dezvoltării cunoașterii prin intermediul științei economice. În acest eseu mi-a plăcut referința la particularitățile comportamentului uman și ale acțiunii omului, ca și comparația utilă din punct de vedere al capacității de previziune dintre economie și meteorologie (pag. 107-108).

O altă problemă dificil de abordat în afara manualelor de economie clasice, dar atacată cu succes în eseu *De ce model economic are nevoie România?*, este cea referitoare la modelul economic. Găsim în prima parte o sinteză teoretică obligatorie privind problema modelului de dezvoltare, cu indicarea elementelor de conținut necesare (priorități, etapizări, obiective, voință și decizie asumată politic). În final, găsim explicată nevoia unui model național pentru România, așa cum de altfel sugerează și titlul, care să ne ducă spre modelul european de societate. Particularitățile României și stadiul ei actual de dezvoltare, invocate și cu alte prilejuri, ne cer să avem și să urmărim un astfel de model național (pag. 136).

Majoritatea știu că despre circulația monetară și despre sistemul de piețe financiare este greu și riscant să emiți opinii. Profesorul Mircea Coșea o face în eseu *Românescul „Fiat money”*. Reușește cu o măiestrie didactică de invidiat să aducă în discuție una dintre problemele aride ale economiei, cantitatea de bani în circulație pentru acoperirea nevoilor de plăți ale populației. Într-un limbaj accesibil, cu exemple aflate în zona de cunoaștere a majorității cititorilor, ne explică o serie de probleme complexe, cum ar fi rolul încrederii în circulația monetară, execuția bugetară în conexiune cu problema evaziunii fiscale, evoluțiile creditului către populație, etc.

Majoritatea celor care citesc economie la vârsta când nu mai au examene de dat o fac pentru a găsi soluții la starea de sărăcie a noastră ca popor. Au existat de multe ori idei utopice sau inaplicabile. În eseu *Un nume prea mare pentru un fond atât de mic* găsim comentarii referitoare la Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții, care mai recentă himeră pusă în circulație de guvernări în domeniul soluțiilor de dezvoltare. În esență nu avem cele trei elemente necesare unui demers ca cel invocat în „referatul de necesitate” al acestui fond: concepție, reglementări, instituții. De altfel cu veniturile probabile, incerte, nu se pot alocua sume stabile pentru investiții.

Un subiect pe care în special reprezentanții doctrinei economice a interesului național îl tratează este *corelația dintre politica externă și dezvoltarea economică*. Ca lider actual în activitate al acestui

curent de gândire economică, profesorul Mircea Coșea pornește de la existența bazei SUA de la Deveselu și dezvoltă nevoia de apărare pe plan economic. Având un titlu edificator, *Insula Deveselu*, eseu reia ideea că într-un climat neprietenos nici față de mediul de afaceri, nici față de cetățeni, nu ne putem simți în siguranță, chiar dacă avem scutul anti-rachetă pe teritoriul nostru.

La dezbaterile haotice și politicianiste privind creșterea economică găsim în carte un instrument de măsurare bazat pe evoluții de durată. În eseu *PIB-ul potențial: cheia descifrării creșterii economice* este explicat indicatorul care măsoară adevărata capacitate a economiei de a-și valorifica resursele. În același timp, avem și soluția de a depăși un tip de cerc vicios al creșterilor cu valoare adăugată mică.

Dacă ar fi să fac o ierarhizare a calităților acestei cărți, așa pune pe primul loc dorința autorului de a spune adevărul despre faptele relatate, oricât de incomod sau neplăcut este. Pe lângă sursele de date bogate și variate, în care interpretarea rămâne strict în zona științei, ne fascinează curajul de a spune adevărul în formele care ne sunt accesibile, cu explicațiile necesare pentru a înțelege cauzalitatea. Despre creșterea economică avem mai multe eseuri, fiecare cu un unghi diferit de abordare. Vreau să scot în evidență modul în care prezintă domnul profesor Mircea Coșea o realitate a zilelor noastre: dominația trusturilor internaționale în domeniul energiei. Pentru a avea resurse alternative de energie sunt necesare prospecțiuni care cer mulți bani. Îmbunătățirea tehnologiilor în scopul reducerii consumurilor energetice clasice implică fonduri pentru cercetare-dezvoltare. Ameliorarea eficienței resurselor alternative este dependentă tot de cercetări de lungă durată având costuri mari. În acest context, trusturile internaționale pot face legea. În cadrul eseului, găsim și referințialul cel mai corect pentru conceptul de *independență din punct de vedere energetic*: să avem puterea de a importa, deci să avem resurse financiare solide. Este prezentată în eseu explicația succintă privind importanța modelului energetic. În economie funcționează un lanț trofic similar celui din natură, la baza căruia stă consumul de energie.

M-am bucurat să găsesc afirmația „fenomenul economic nu este aritmetică simplă” din eseu *Unde sunt banii României?*. Cei care suntem implicați în acest fenomen îi înțelegem bine sensul. Am rămas totuși surprins să găsesc, în același eseu, printre vinovații lipsei de bani la buget, companiile având capital străin. În același timp, am identificat în carte, printre măsurile recomandate pentru dezvoltare, inclusiv formularea *o politică energetică de nitrogene a capitalului străin în ramurile industriale considerate prioritare în valorificarea factorilor interni*.

De fiecare dată când sunt necesare argumente pe baze cantitative, domnul profesor Mircea Coșea alege foarte bine sursele de date și dă interpretări riguroase pe baza elementelor cifrice, așa cum am arătat și mai înainte. În schimb, în cele câteva abordări în care nu sunt utilizabile cifrele sau materialul faptic, atunci când intervine maxim subiectivismul autorului, avem senzația că dănsul preferă alternativa pesimistă. De exemplu, în eseu *Comentariu la scenariul Domnului Alexandru Cumpănașu* este supra-licitată probabilitatea dezmembrării țării noastre. Cred că nu este luată în calcul întreaga istorie a forțelor ostile statului unitar România, cu acțiune mult mai puternică și fățișă decât cea de după 1990, acestea fiind totuși invase. În eseu *Locuri de inspirație* autorul ia în calcul numai apariția evenimentelor neprevăzute cu impact negativ. Dar în viața unui om, ca și în viața unei comunități, evenimentele imprevizibile negative alternează cu cele pozitive. Dacă forțăm interpretarea din „Legea numerelor mari”, ne putem aștepta oricând și la ceva extraordinar, care să ne schimbe viața în bine.

După lectura acestei cărți utile, care demonstrează că și în România scriu mari economiști, îmi rămâne să recomand cititorilor să o parcurgă de mai multe ori. După citirea în întregime a cărții, sugerez să reluăm eseurile care au aplicabilitate la „tema zilei” de la televizor. Așa vom înțelege mai bine unde suntem și încotro ne îndreptăm.

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BALUȚĂ

Metafora ca instrument pentru înțelegerea realităților economice

Am primit cu plăcere oferta Editurii Fundației România de Măine de a face recenzia unei cărți scrise de profesorul Mircea Coșea. M-a încântat efectiv cartea *România în zodia Coccoșului de Foc. Studii și eseuri economice*. Am fost impresionat de utilizarea metaforelor și de puterea lor, în redactarea unui cunoscător al realităților din România, de a exprima concentrat adevăruri din economie, societate, politică.

Încep prin metafora referitoare la „frigerul Domnului Ministru”. Este într-adevăr un non-sens să umpli frigiderul dacă nu ai frigider, sau dacă povara tuturor obligațiilor colegește nivelul veniturilor, așa cum este cazul multor pensionari, persoane care au salariu minim, șomeri peste 45 de ani. Această metaforă îmi amintește de istoria transmisă prin folclorul popular privind nedumerirea unei împărătese de la Viena referitoare la hrana supușilor. Aceași distanță este astăzi între guvernanți și guvernați, ca în urmă cu două secole și jumătate.

Titlul eseului *Festivalurile evaziunii*, dincolo de analiza pertinentă privind cauzele și efectele incapacității de colectare a accizelor, spune sintetic un adevăr crud: în lupta dintre evaziune și fiscalitatea legală, evaziunea este cea care jubilează, cel mai probabil cu sprijinul tacit al unor autorități. De altfel așa rezultă și din datele prezentate în eseu.

Găsim de mai multe ori sintagma „creșterea economică (a României, n.a.) este record european”. Cred că dacă ar fi citită sintagma respectivă pe scenă de un artist potrivit în fața unui public auzit ar genera puternice hohote de râs. Prin analiza acestui slogan, autorul nu face altceva decât să-l dezbrace, la modul figurativ, de straluce artificiale, de spectacol, pentru a-l prezenta gol-goluf. Prin explicarea științifică bazată pe fapte, domnul profesor Mircea Coșea realizează același obiectiv cu al unui artist pe scenă: face de râs sintagma respectivă, ca și pe cei care o susțin cu toată încrederea. Găsim această situație, de exemplu, în eseu *Unde sunt banii României?* (pag.96).

O metaforă de mare rafinament este realizată în eseu *Recenzie la un nou manual de economie*. Sub pretextul artistic al existenței unui manual intitulat „O altfel de economie” semnat de autori celebri *Brexit* și *Donald Trump*, profesorul Mircea Coșea ne prezintă ce ar fi

de făcut în România în noul context internațional de la sfârșitul anului 2016. Concepte rigide, cum ar fi „economie pasivă”, „eco-nomie activă”, „management guvernamental”, „model de dezvoltare”, „factori externi de avantaj competitiv” sunt explicați sub această frumoasă metaforă. Găsim în același eseu o idee care ar trebui gravată la toate autoritățile publice naționale, pentru a fi siguri că nu va fi uitată: „O economie, înainte de a fi europeană sau globală, este națională!”.

Eseul *La steaua care-a răsărit! E-o cale-ată de lungă* conține realități dure ale istoriei noastre recente sub un titlu-metaforă. Este vorba de ce am așteptat și ce am realizat, dar mai ales nu am realizat, după aderarea la Uniunea Europeană.

Jocurile de cuvinte mănușite de măiestrie de profesorul Mircea Coșea au rolul de a ușura înțelegerea unor probleme economice complexe. De exemplu corelația fundamentală creșterea consumului – creșterea economică – creșterea producției interne de bunuri și servicii conduce la un anumit tip de evoluție. Formula „cantitate bună-calitate slabă” dată creșterii economice împreună cu titlul eseului din care face parte, *O creștere economică inutilă, dar periculoasă*, reprezintă o modalitate de utilizare artistică a limbii române pentru a ușura perceperea realității dure pe care o zugrăvește.

Cartea nu este însă o lucrare de literatură în sensul strict al cuvântului. Este un set de adevăruri crude despre România de astăzi, explicate pe înțelesul cititorilor. Ne dăm seama din fiecare rând al ei că este scrisă cu iubire de țară și cu profesionalism omului de știință. Am putea să o încadrăm la seria „Știința economică în slujba progresului”.

Recomand cu plăcere cartea *România în zodia Coccoșului de Foc. Studii și eseuri economice* a Profesorului Mircea Coșea.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
PENTRU SMART CITY
ȘI MOBILITATE

Drd. ec. Eduard DUMITRAȘCU,
președintele Asociației Române
pentru Smart City și Mobilitate,
partener al Universității Spiru Haret

Inițiative - surse de potențial de dezbatere cu efecte pozitive pentru toți

Profesorul Mircea Coșea este unul dintre puținii profesori de economie care se exprimă constant în spațiul public despre problemele contemporane momentului. Profesorul Mircea Coșea reușește să impună una dintre puținele opinii cu expertiză în spațiul public al discuțiilor despre probleme de actualitate ale sistemului românesc de economie. Profesorul Mircea Coșea trebuie înțeles în acest context în afara convingerilor sale doctrinare și opiniile sale nu ar trebui ambiguitate prin confundarea lor cu dispușele politicianiste. Este nevoie în oricare sistem de economie națională de opiniile specialiștilor cu expertiză dovedibilă, prezenta carte este o culegere ce dovedește una dintre puținele prezențe constante ale unor astfel de opinii.

Ambiția de a se poziționa oarecum în opoziție cu întâmplarea de opinie și cu datul cu părerea habarnistă continuă pentru Mircea Coșea și prin prezenta culegere de studii și eseuri ce acoperă perioade din anii 2016-2017, autorul nefiind la prima realizare de acest gen.

Ca în fiecare lucrare care devine deja o serie de culegeri de articole ce apar pe parcursul unor perioade care variază autorul se arată preocupat de analiza unor diferite stări economice de moment în relație cu stări de echilibru sau de eficiență economică determinate de către o atenție și competență analiză. Deși redactate într-un stil accesibil publicului larg, specific unor articole destinate publicării în jurnale pentru oricare public, textele lucrărilor din această serie nu se depărtează de identificarea și scoaterea în evidență a unor subiecte consistente pentru discutarea posibilităților, înfăptuirilor și dezideratelor de dezvoltare economică în România. Mai mult, autorul nu se dezmințe și arată pe tot parcursul lucrării sale de poziție formația și credința sa de profesor de economie. Experiența de mulți ani a deținerii și exercitării unor catedre de cursuri de economie îl arată pe profesorul Mircea Coșea ca un neobosit dascăl ce predă prin această carte cititorului preocupat un model explicativ, așa cum dănsul îl proiectează, coerent și just științific. Textele prezentei lucrări par a fi niște alte luări de poziție în spațiul public, dar ele de fapt reprezintă adevărate studii de caz marcate de perspectiva doctrinară a autorului care se intenționează a fi potrivită unui sistem de multiplicare a statusurilor economice și sociale ale vieții în sistemul economiei românești.

Prezența unei asemenea activități în spațiul ideilor vehiculate public în România are darul de a ordona harababura de poziții motivate doar politicianist printr-o poziționare ordonată cultural, cu metodă științifică, ce devine poate și motivantă pentru toți aceia, unii dintre ei foști studenți ai Domnului Profesor, care ar trebui să i se alăture domnului profesor cu același tip de inițiative. Inițiativele domnului Mircea Coșea devin astfel surse de potențial de dezbatere cu efecte pozitive pentru toți.

Conf.univ.dr. Dragoș HURU,

Academia de Studii Economice din București,
Facultatea de Economie Teoretică și Aplicată
Departamentul de Economie și Politici Economice

PROGRAMUL TVH

MARȚI – 16 ianuarie 2018	MIERCURI – 17 ianuarie 2018	JOI – 18 ianuarie 2018	VINERI – 19 ianuarie 2018
07:00 Film serial (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri 08:55 Vremea Live 09:00 Film artistic (r) 11:00 Prin lume în 60 de minute 12:00 Vremea Live 12:05 Film de colecție 14:00 Film documentar 15:00 Film artistic 17:00 Vremea Live 17:05 Film serial 18:00 Vremea Live 18:05 Film de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Harababura</i> (1990). Regia: Geo Saizescu. Genul: comedie 22:45 Film artistic 00:30 Știri 01:00 Vremea Live (r) 01:05 Film serial (r) 02:00 Film documentar 03:00 Film documentar 04:00 Film documentar 04:30 Știri (r) 05:00 Vremea Live (r) 05:05 Film documentar 06:00 Film serial (r)	07:00 Film serial (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri 08:55 Vremea Live 09:00 Film artistic (r) 11:00 Ochiul de veghe (r) 12:00 Film documentar 12:05 Vremea Live (r) 14:00 Film de colecție 14:05 Vremea Live 15:00 Film artistic 17:00 Vremea Live 17:05 Film serial 18:00 Vremea Live 18:05 Film de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Live</i> (2015). Regia: Vlad Păunescu. Genul: dramă 22:45 Film artistic 00:30 Știri 01:00 Vremea Live (r) 01:05 Film serial (r) 02:00 Film documentar 03:00 Film documentar 04:00 Film documentar 04:30 Știri (r) 05:00 Vremea Live (r) 05:05 Film documentar 06:00 Film serial (r)	07:00 Film serial (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri (r) 08:55 Vremea Live 09:00 Film artistic (r) 11:00 <i>Crezi că știi?</i> (r) 12:00 Vremea Live 12:05 Film de colecție 14:00 Vremea Live 15:00 Film artistic 17:00 Vremea Live 17:05 Film serial 18:00 Vremea Live 18:05 Film de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Tache</i> (2007). Regia: Igor Cobileanschi. Genul: comedie 22:15 Film artistic – <i>Teoria mitocanului</i> (2009). Gen film: acțiune 00:30 Știri 01:00 Vremea Live (r) 01:05 Film serial (r) 02:00 Film documentar 03:00 Film documentar 04:00 Film documentar 04:30 Știri (r) 05:00 Vremea Live (r) 05:05 Film documentar 06:00 Film serial (r)	07:00 Film serial (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri 08:55 Vremea Live 09:00 Film artistic (r) 11:00 <i>Crezi că știi?</i> (r) 12:00 Vremea Live 12:05 Film de colecție 14:00 Vremea Live 15:00 Film documentar 17:00 Film artistic 17:05 Vremea Live 18:00 Film serial 18:05 Vremea Live 20:00 Film de colecție 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Ochi de urs</i> (1982). Regia: Stere Gulea. Genul: dramă 22:30 Film artistic 01:00 Vremea Live (r) 01:05 Film serial (r) 02:00 Film documentar 03:00 Film documentar 04:00 Film documentar 04:30 Știri (r) 05:00 Vremea Live (r) 05:05 Film documentar 06:00 Film serial (r)
SÂMBĂTĂ – 20 ianuarie 2018	Duminică – 21 ianuarie 2018		LUNI – 22 ianuarie 2018
07:00 Viral online (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri 09:00 România spirituală 11:00 <i>Alo, România!</i> (r) 12:00 Viral online (r) 13:00 Film de colecție 15:00 Film artistic 17:00 <i>Crezi că știi?</i> 18:00 Interviu lui Matei Georgescu 19:00 Prin lume în 60 de minute 20:00 Film documentar 20:30 La Hanul Românesc 23:00 Viral online 00:00 Film artistic – <i>Vikingdom: Eclipsa</i> (2013). Regia: Yusry Abd Halim (as Yusrly Kru) 02:00 Film artistic (r) 04:00 Interviu lui Matei Georgescu (r) 05:00 România spirituală (r)	07:00 Viral online (r) 08:00 Film documentar 08:30 Știri 09:00 România spirituală 11:00 <i>Alo, România!</i> 12:00 Viral online (r) 13:00 Film artistic 15:30 Film artistic 17:00 <i>Crezi că știi?</i> 18:00 Ochiul de veghe 19:00 Prin lume în 60 de minute (r) 20:00 Film documentar 20:30 La Hanul Românesc (r) 23:00 Viral online 00:00 Film artistic – <i>Secretul lui Ginghis Han</i> . Gen film: acțiune 02:00 Film artistic (r) 04:00 Film documentar 04:30 Film documentar 05:00 România spirituală (r)		07:00 Film serial (r) 08:00 Film documentar 08:55 Vremea Live 09:00 Film artistic (r) 11:00 Film documentar 12:00 Vremea Live 12:05 Film de colecție 14:00 Film documentar 15:00 Film artistic 17:00 Vremea Live 17:05 Film serial 18:00 Vremea Live 18:05 Film de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Fata Morgana</i> (1980). 22:30 Film artistic – <i>Cowboy vs dinozauri</i> (2015). 00:30 Știri 01:00 Vremea Live (r) 01:05 Film serial (r) 02:00 Film documentar 03:00 Film documentar 04:00 Film documentar 04:30 Știri (r) 05:00 Vremea Live (r) 05:05 Film documentar 06:00 Film serial (r)

Conferința Academiei Oamenilor de Știință din România

Cele 14 puncte ale președintelui american Woodrow Wilson, document emblematic pentru secolul XX.

Impact în epocă și semnificație în contemporaneitatea noastră

În data de 8 ianuarie 2018, la Academia Oamenilor de Știință din România, în organizarea Secției de Filozofie, Psihologie și Teologie, a avut loc Conferința *Cele 14 puncte ale președintelui american Woodrow Wilson, document emblematic pentru secolul XX. Impact în epocă și semnificație în contemporaneitatea noastră*, susținută de ambasadorul Constantin Vlad, personalitate a diplomației românești, membru titular fondator al AOSR. Evenimentul a avut loc în Sala Drepturii Omului, în fața unui public format din membri ai corpului academic, diplomați, experți în relații internaționale, diplomați și științe politice, cercetători științifici. Amfitrionul manifestării a fost prof. univ. dr. Angela Botez, președinta Secției de Filozofie, Psihologie și Teologie a AOSR.

Conferința a deschis programul de manifestări științifice dedicat unui secol de la încheierea Primului Război Mondial și Centenarului Marii Uniri. Programul se derulează pe durata anului 2018 și cuprinde o largă diversitate de evenimente științifice și academice: proiecte, conferințe internaționale, dezbateri, workshop-uri, mese rotunde, editări de volume etc. Alegerea zilei de 8 ianuarie ca dată de desfășurare a primei Conferințe are o valoare simbolică: pe 8 ianuarie 1918, președintele american și-a prezentat Programul format din cele 14 condiții pentru pace în fața Congresului, în ședința comună a Senatului și a Camerei Reprezentanților. AOSR și-a inaugurat astfel seria de manifestări pentru celebrarea Centenarului prin susținerea primei conferințe exact la împlinirea unui secol de la lansarea publică a *Programului pentru Pace* al președintelui american.

Ambasadorul Constantin Vlad a apreciat *Cele 14 puncte* ale președintelui W. Wilson ca pe un adevărat program de politică externă și diplomație americană pe termen lung, ca pe un document emblematic al secolului XX, definitivitată atârnată pentru evenimentele care au marcat Europa în urmă cu un secol, cât și pentru evoluțiile ulterioare, până în era contemporană. Programul Administrației Americane a influențat încheierea războiului, a *pauzei drumului spre armistițiu* și a patronat Conferința de Pace de după prima conflagrație mondială, oferind cadrul politic de desfășurare a negocierilor, de redefinire a raporturilor de forțe, de reconfigurare geopolitică a lumii, de reasare a ordinii europene și mondiale pe noi baze conceptuale și pe fundamentul noilor realități. În prelegerea domniei sale, demers analitic și istoric comprehensiv, profesorul și diplomatul C. Vlad a reliefat două trăsături definitorii ale Programului lui W. Wilson, în care rezidă valoarea și rolul istoric ale acestuia într-o perioadă tragică a Europei și a lumii: documentul fundamentează *principiul naționalităților* și promovează o *viziune liberal-democratică* asupra relațiilor internaționale.

Sub primul aspect, esența Programului wilsonian este dată de *principiul naționalităților*, conform căruia criteriul populației este decisiv în trasarea granițelor unui stat. În consecința acestui document de importanță majoră, a fost edificată Europa națiunilor și a statelor naționale, într-o paradigmă care rămâne și astăzi forma fundamentală de organizare politică a continentului nostru și a lumii. În acest context, conferințiarul a făcut o pledoarie argumentată

pentru statul național, combatând alte formule vehiculate precum *subnațiunea*, *multiculturalismul* etc. Cu privire la cea de-a doua trăsătură, *viziunea liberal-democratică*, Programul președintelui american promovează o abordare nouă a relațiilor internaționale, bazată nu pe raportul de forțe, ci pe principii, norme de drept, norme de comportament, negociere, înțelegere, pe respect și cooperare. Este o *viziune nouă, de esență juridică (dreptul e mai presus decât pacea)*, spunea W. Wilson, înțelegând prin aceasta că pacea care nu este intermedieată pe drept nu poate fi durabilă și *morală* asupra relațiilor internaționale.

Președintele AOSR, prof. univ. dr. ing. Adrian Badea, a apreciat conferința ca pe o prelegere de înalt nivel academic și ca pe o analiză de mare complexitate și subtilitate, sub autoritatea științifică și profesională a unui reputat specialist al relațiilor internaționale și al diplomației, ambasadorul Constantin Vlad. Președintele Badea a subliniat, în context, importanța Programului politic lansat de președintele Woodrow Wilson prin *cele 14 puncte* pentru reconfigurarea Europei pe baze naționale și, în ceea ce ne privește, pentru împlinirea idealului național al Marii Uniri. Academia Oamenilor de Știință din România, a mai precizat Adrian Badea, celebrează, în anul 2018, un secol de la sfârșitul războiului și de la împlinirea idealului național prin Programul Centenarului Marii Uniri, program declanșat prin Conferința dedicată lui Woodrow Wilson.

Biroul de Comunicare și Relații Publice al AOSR

Ora	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sambata	Duminica	Ora
7-10	7 Dimineața. Realizatori: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun emisiune live					MUZICĂ		7-8
10-13	10-13 Morning After. Realizator: Tiberiu Ursan emisiune live					7 HEAVEN Realizator: Andreea Stan emisiune live		8-12
13-16	13-16 Light Zone. Realizator: Robert Tache emisiune live							12-13
16-17	16-17 Șapte la seven (emisiune produsă)							13-14
17-19	17-19 Cuvinte cu Vintilă. Realizator: Marius Vintilă emisiune live					MUZICĂ		14-18
19-22	19-22 Seven Music. Realizator: Călin Gheorghe emisiune live							18-20
22-23								
23-24								
24-7						MUZICĂ		20-7

PROGRAMUL
Radio Seven
103.4 FM și online pe www.7radio.ro

A scrie despre Eminescu impune o anumită smerenie, o stare permanentă de obediență vigilență, exact ca atunci când ridici ochii a închinare spre bolta templului, chemând în ajutor zei necunoscuți. Exercițiul devine cu atât mai dificil cu cât conștientizezi că, pe de-o parte, așterni pe hârtie cuvintele unei limbi păstorite, modernizate de marea om de cultură, iar pe de altă parte că el, poetul, este și va fi prezent întotdeauna în eterul etern, mereu de veghe la căpătâiul limbii și culturii naționale.

Universalitatea lui Eminescu constă în deschiderea uriașă a spiritului său enciclopedic, în munca sa neobosită de cărturar, în iscodirea tenace și documentată a unui uriaș rezervor de date aparținând științelor umaniste, dar și celor exacte. A studiat și a comentat, fără a elabora teorii științifice noi, fără a inventa sau fundamenta teoreme sau legi, științele naturii, astronomia, precum și fenomenele sociale, dând iveală unor considerații critice greu de cuprins și egal până în zilele noastre.

Intrigat și mirat de starea de continuă evoluție a lumii vii, a societății umane, a reflectat în creația sa toate aspectele întâlnite în studiile sale, lăsând posterității o operă de o complexitate și o adâncime care constituie temeiul unei neîntrerupte stări de reflecție.

Caracterizat de o modestie proprie oamenilor de geniu, Eminescu se definește, autoironizându-se: „Di Michalis Eminescu, vecinic doctorand în științe nefolositoare, criminalist în sensul prost al cuvântului, în conflict cu judecătorul de instrucție, fost bibliotecar, când a și prădat biblioteca, fost revizor la școalele de... fete, fost redactor en-chef al foii vitelor de pripas și al altor jumale necitite colaborator”.

Dincolo de analiza critică a opereii sale literare, marea cărturar va trebui reanalizat și redefinit în viitorul apropiat din perspectiva personalității sale de largă respirație enciclopedică. Filosof, istoric, astrofizician, matematician și fizician, geograf, economist, uneori vehement politician, sociolog și psiholog, Eminescu a fost un spirit îndrăzneț și luminat al secolului său, o personalitate activă și un redutabil polemist. Toate aceste aspecte ale activității marelui cărturar, toate aceste căutări istovitoare ale spiritului său demniurgic își vor găsi cu siguranță locul într-o istorie a marilor gânditori ai națiunii, care au revelat critic adevăruri copleșitoare, dar de netăgăduit.

Preocuparea pentru lingvistică apare timpuriu, încă din anii studenției la Viena. Manuscrise din acea perioadă atestă interesul poetului pentru lingvistica generală, precum și pentru problemele evoluției limbii și ale influențelor care dinamizează acest proces.

Pentru Eminescu nu există limbă în afara națiunii și nici națiune în afara limbii. Limba definește națiunea, o delimitează cultural, o oglindește, pentru că, altfel, toate semințele ar vorbi același grai. O națiune fără posibilitatea de se exprima prin propria limbă nu există.

Legătura organică dintre limba vorbită și scrisă de un popor este ceea ce îi justifică existența, starea, locul demn între celelalte nații. Limba transcende națiunea și istoria. Mai mult, limba are o importanță decisivă pentru că nu există putere, guvernare, reprezentativitate internațională, continuitate, specificitate, tradiție, rădăcini, predictibilitate, viitor, fără o limbă națională care să le garanteze. Evoluția firească a limbii, pe care Eminescu o consideră vitală, stă la baza revoluției lingvistice care avea să aducă limba română din Evul Mediu în europenitatea mijlocului de secol XIX. Cu alte cuvinte, unitatea dintre limbă și națiune generează o interdependență benefică în epoca deplinei afirmări a independenței națiunilor: „Daci sau romani, romani sau daci: e indiferent, suntem români și punctum. Nimeni n-are să ne învețe ce-am fost sau ce-am trebuit să fim. Voim să fim ceea ce suntem: români!”

Totodată, Eminescu supune unei critici vehemente presa și pe toți cei care sunt datori a se îngriji de destinul limbii, abuzul de termeni străini, cosmopolitismul exagerat, arătând cauzele principale și unele soluții: „Această parte netraducibilă a unei limbi formează adevărata ei zestre de la moși-strămoși, pe când partea traducibilă este comoara gândirii omenești în genere. Precum într-un stat ne bucurăm toți de oarecare bunuri, care sunt ale tuturor și ale nimănui – ulițe, grădini, piețe – tot astfel și în republica limbilor sunt drumuri bătute, care sunt ale tuturor – adevărate avere proprie o are însă cineva acasă la sine; iar acasă la dansa limba românească este o bună gospodină și are multe de toate”. Susținând adevărul că „limba și legile ei dezvoltă cugetarea”, Eminescu cere ca limbii în școală să i se acorde prioritate: „Studiul principal al unei școli rurale sau primare e limba...”.

POVEȘTEA POVEȘTELOR: EMINESCU DEMIURGIC

Cât de actual! Câtă clarviziune și ce premoniție usturătoare! Eminescu – poet național este nu doar numele unui mit cultural, ci și o realitate constituită istoric. Formula *mit cultural* trebuie luată în sensul ei strict științific, fixat de studiile culturale (de antropologie, în special), iar nu redus la sensul trivial, impus de publicistica generală, pentru care mitul cultural reprezintă un soi de fantasmă socială, produs al fanteziei colective, un construct al minții sau o minciună ideologică. Este drept însă că anumite variante degradate ale mitului Eminescu, ușor identificabile sub pavăza unor declarații și manifestări festive fără acoperire științifică și culturală, continuă să fie vinovate de „minciună ideologică”.

Pe de altă parte, chiar în variante mai populare, *Eminescu* în calitate de *mit cultural* ilustrează o apetență pentru cultură, o preocupare pentru slujirea valorilor acesteia și un grad oarecare de respect pentru tradiția culturală. Publicistica lui Mihai Eminescu a constituit dintotdeauna, așa cum bine se știe, un pretext pentru justificarea unor diverse atitudini ideologice, sociale, culturale sau politice. Revendicat, rând pe rând, de dreapta și de stânga românească, stindard al unor orientări artistice antitetice, mitizat și demitizat, hulit sau adulat, patriot sau antisemit, Eminescu a fost adesea judecat printr-o grilă extraliterar-extraculturală. Eugen Lovinescu avea dreptate să observe în epoca sa acest derapaj: „Înăbușită un moment, influența eminesciană și-a răscumpărat ușor timpul pierdut: pusă în circulație prin mișcarea sămănătoristă, continuată apoi prin oameni și acțiuni felurite, ea supraviețuiește și astăzi în unele manifestări xenofobe sau fascistice ce se reclamă de la «actualitatea lui Eminescu»”.

Eminescu scrie o serie de articole, unele critice, cele mai multe publicate în „Scrieri politice și literare”, Editura I. Scurtu, 1905, și în ziarul „Timpul”, în care debzate probleme legate de limba română, dar și probleme politice de actualitate. Așa cum se pronunțase C. Negruzzi, în „Scrisoarea a XXXII-a („Despre limba românească”), și poetul nostru de geniu afirmă din capul locului: „Nefind filolog de competență, declar eu însumi că opiniile mele sunt cu totul personale și nu merită de a turbura lucrările filologilor noștri.”

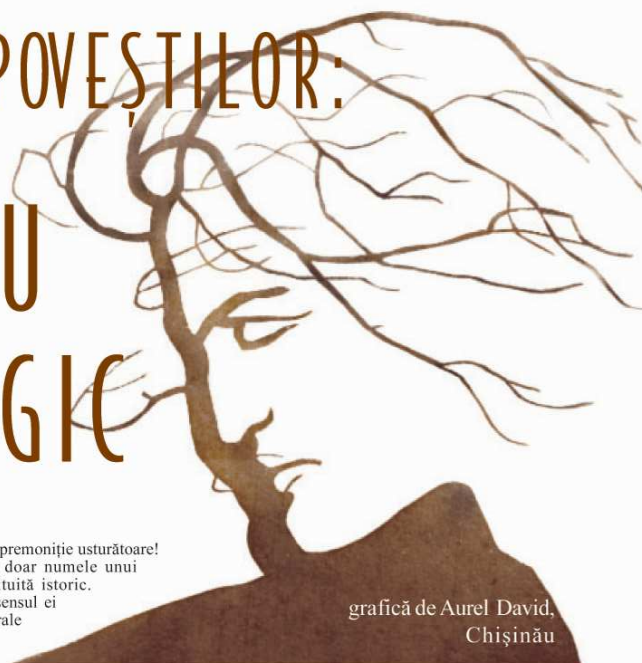
În articolul „Echilibrul”, publicat în „Familia”, Eminescu accentuează rolul deosebit al limbii în viața societății: „Măsurarile civilizațiunii unui popor astăzi este o limbă sonoră și aptă a exprima prin sunete noțiuni, prin accent logic eugete, prin accent etic sentimente”.

Mihai Eminescu acordă un interes deosebit fondului vechi al limbii, cărților vechi, atât pentru conținut, cât și pentru originalitatea lor expresivă: „Netăgăduită este însă valoarea lor (a cărților vechi) stilistică și lexicală. Stilistică, căci nu sunt scrise sub influența limbilor moderne, cel puțin nu a celei franceze, și se găsesc în ele locuțiuni care încep a dispărea din limba de astăzi și se înlocuiesc prin șabloane de fraze streine dezvoltate de până acum a limbii noastre; lexicală, prin mulțimea de cuvinte originale, pe care scriitorii bisericesti și laici, silși să recurgă la proprii mijloace, la întrebuințarea în compunerile lor.”

Eminescu este neîntrecut în cunoașterea izvoarelor istorice ale culturii române moderne, întind sursele de înnoire a acestui tezaur acumulat „în tăcere și obidă” veacuri de-a rândul de apărare „lăuntrică și din afară”: „Trecut e în mine și eu sunt în trecut, / Precum trăiește cerul în marea ce-l respiră.”

Preocupat de a combate curentul latinist apărut în lingvistica și filologia românească în secolul al XIX-lea, Eminescu polemizează cu reprezentanții acestuia, atrăgându-le atenția că, animați de dorința patriotică de a continua ideile Școlii Ardelene, au ajuns la unele exagerări, susținând puritatea integrală a limbii române și recurgând la unele măsuri arbitrare: eliminarea cuvintelor străine din limbă (nelatine), modificarea formei cuvintelor de origine latină, pentru a se apropia de forma originală sau modificarea unor cuvinte străine, pentru a le apropia de latină. Încă o dovadă a devotamentului său pentru dinamica evoluției sănătoasă a limbii națiunii sale.

Publicistica lui Mihai Eminescu demonstrează aplecarea profundă a autorului către relația dintre limba literară, academică și formele dialectale întâlnite în vorbirea populară, dar și o anumită neliniște pe alocuri vehementă, o încrâncenare și o patimă greu de stăvilit în probleme fundamentale ale societății. Adversar al Războiului de Independență, din motive financiare și economice, a criticat cu tărie angrenarea României în conflictul armat, ceea ce i-a atras izolarea pe plan publicistic pentru o lungă perioadă de

grafică de Aurel David,
Chișinău

timp. Simțul practic și îndelungatul studiu al științelor exacte prevalau încă o dată în fața rațiunilor sentimentale, a motivației istorice. Singura legătură a României cu Poarta în anul de grație 1877 era un simplu tribut în bani, cu o valoare nesemnificativă. Mulți s-au grăbit atunci să îi pună eticheta de laș sau trădător. Puțini au înțeles atunci și puțini înțeleg și acum că genul demiurgic, simțul istoric premonitoriu, convingerea că o națiune transcende istoria, îmbogățindu-se spiritual dincolo de stăpânii săi vremelnici, au fost mai puternice la Eminescu decât țipetele patriotarde. El credea cu tărie în supremația spirituală a unei națiuni, independent de glasul armelor.

Dincolo de acest aspect al vieții sale publice, nu ne putem închipui o cultură națională fără cel care a redescoperit și revalorizat limba pe care astăzi, cu mândrie, o vorbim. Eminescu își face apariția în momentul în care mijace fiorii conștiinței de sine la români. S-a vorbit de influențele unor Hugo, Goethe, Byron, Schiller, Schopenhauer sau Hölderlin asupra textelor lui Eminescu. Este firesc, pentru că marile spirite se reunesc întotdeauna în vâltoarea epocii în care acestea se nasc, trăiesc, creează. Eminescu a fost omul timpului său, a existat și a imaginat o operă ca parte a unui univers creator european. Eminescu a modificat total sensibilitatea națională, a inventat o metafizică care o personalizează. El a adăugat structurii folclorice românești, pe care o cunoștea ca nimeni altul, rafinamentul unei înalte culturi, făcând-o parte a culturii universale. Spectacolul cosmic, inimitabil, al versurilor eminesciene aduce în prim plan o supraconștiință a lumii, o eliberare fecundă a energiilor, o revelare a căilor spre dezlegarea misterele fundamentale. Nașterea lumilor primordiale este un spectacol cosmogonic la care suntem invitați să asistăm nu ca spectatori, ci ca participanți activi, părtași la opera creatoare. O lume născută din fărâma de lumină a începutului, sau bagheta demiurgică a geniului eminescian.

S-a spus adeseori că fiecare vers scris de un poet este o sârbătoare a limbii române. Că fiecare cuvânt rostit, așternut pe hârtie, gândit sau cântat este un omagiu adus roștii românești. Eminescu este bucuria unei sârbători nesfârșite. De aceea, procesul demitizării sale, început încă din timpul vieții poetului și care continuă și astăzi, în epoca postmodernismului agresiv și distrugător de mituri, nu are șanse. Fiecare loc prin care Eminescu a trecut, acasă sau aiurea, fie că este vorba despre București, Iași, Odessa, Cernăuți, Praga sau Viena strălucitoare, este un loc de pelerinaj pentru orice român.

„Pomi Luceafărul...” va rămâne cel mai frumos vers al copilăriei. Un vis de mare, un triumf al forței, dar și o prăbușire celestă. Nimic nu poate schimba această stare de fapt. La fel ca întreaga viață a marelui poet și trecerea acestuia dincolo. După unii, un sfârșit așteptat, urmând unei vieți tumultuoase, după alții, o execuție politică ordonată de Carol I, cu lungul concurs al lui Titu Maiorescu, survenind ca replică la devalorarea de către Eminescu a tratatului secret semnat de Regatul României cu Austro-Ungaria, fără a ține cont de aspirațiile națiunii. Istoria va face, probabil, lumină și în acest caz.

Ceea ce rămâne posterității este uriașa opera literară, științifică, publicistică și lingvistică. Povestea ia sfârșit cu emoționantele cuvinte ale scriitorului Ion Druță: „Până la venirea marilor poeți, limbile naționale nu au fost decât o masă enormă, crudă și neorganizată. Marii poeți sunt cei care au venit să facă ordine în această bogăție spirituală a poporului, să cunune frumusețea cu înțelepciunea. (...) Eminescu a suflat o viață nouă întregii noastre limbi, angajându-i în luptele cele mai grele și cucerind culmile pe care le-a urcat această armată”.

Despre Eminescu nu poți vorbi decât cu respectul și religiozitatea impuse de marii creatori care definesc o națiune. Cultural, dar și istoric sau chiar economic îi datorăm totul. Limba pe care o scriem sau vorbim, ideea de națiune, conștiința apartenenței la aceasta și la marea familie a națiunilor lumii. Ideea de stat modern, revalorizarea tradițiilor, sentimentul istoriei trăite și, uneori, din păcate, retrăite.

De aceea, tot ce mișcă-n țara asta, răul, ramul îi vor fi de-a pururi recunoscătoare, așa cum i se cuvine unui părinte fondator al unei noi identități naționale.

Dragoș CIOACĂN